

Soạn bài Luyện từ và câu - Nói các vế câu ghép bằng quan hệ từ

Xem ngay hướng dẫn trả lời câu hỏi soạn bài Luyện từ và câu: Nói các vế câu ghép bằng quan hệ từ, tuần 20 trang 24 SGK Tiếng Việt lớp 5 tập 2.

I. Nhận xét

Câu 1 (tr. 21 sgk Tiếng Việt 5): Tìm câu ghép trong đoạn trích sau:

(1) Trong hiệu cắt tóc, anh công nhân I - va - nốp đang chờ tới lượt mình thì cửa phòng lại mở, một người nữa tiến vào. (2) Một lát sau, I - va - nốp đứng dậy nói: "Đồng chí Lê - nin, giờ đã đến lượt tôi. (3) Tuy đồng chí không muốn làm mất trật tự, nhưng tôi có quyền nhường chỗ cho đồng chí. (4) Đó là quyền của tôi."

(5) Mọi người đều cho I - va - nốp nói rất đúng. (6) Lê - nin cũng không tiện từ chối nữa, đồng chí cảm ơn I - va - nốp và ngồi vào ghế cắt tóc.

Trả lời:

- Câu số (4), (5) là câu đơn.
- Các câu: (1), (2), (3), (6) là câu ghép.

Câu 2 (tr. 22 sgk Tiếng Việt 5 tập 2): Xác định các vế trong từng câu ghép.

Trả lời:

- (1) Trong hiệu cắt tóc, anh công nhân I-va-nốp đang chờ tới lượt mình / thì cửa phòng lại mở / một người nữa tiến vào.
- (2) Tuy đồng chí không muốn làm mất trật tự/ nhưng tôi có quyền nhường chỗ và đổi chỗ cho đồng chí.
- (3) Lênin không tiện từ chối / đồng chí cảm ơn I-va-nốp và ngồi vào ghế cắt tóc.

Câu 3 (tr. 22 sgk Tiếng Việt 5 tập 2): Cách nối các vế câu trong những câu ghép nói trên có gì khác nhau?

Trả lời:

- (1) Vế 1 và 2 nối với nhau bằng quan hệ từ *thì* - vế 2 và 3 nối với nhau trực tiếp (giữa 2 vế có dấu phẩy).
- (2) Vế 1 và 2 nối với nhau bằng quan hệ từ *tuy... nhưng*.
- (3) Vế 1 và 2 nối trực tiếp (giữa 2 vế có dấu phẩy).

Soạn bài Luyện từ và câu - Nói các vế câu ghép bằng quan hệ từ

II - Luyện tập

Câu 1 (tr. 22 sgk Tiếng Việt 5 tập 2): Tìm câu ghép trong đoạn văn dưới đây. Xác định các vế câu và các cặp quan hệ từ trong câu.

Nếu trong công tác, các cô, các chú được nhân dân ủng hộ, làm cho dân tin, dân phục, dân yêu thì nhất định các cô, các chú thành công. Muốn được như vậy, phải trau dồi đạo đức cách mạng.

HỒ CHÍ MINH

Trả lời:

- Câu 1 là câu ghép có 2 vế câu.
- Cặp quan hệ từ trong câu là: Nếu ... thì ...

Câu 2 (tr. 23 sgk Tiếng Việt 5 tập 2): Trong hai câu ghép ở cuối đoạn văn dưới đây, tác giả đã lược bớt quan hệ từ. Hãy khôi phục lại những từ bị lược và giải thích vì sao tác giả lược các từ đó.

Thái hậu ngạc nhiên nói :

- *Vũ Tán Đường hết lòng vì ông, sao không tiến cử ?*

Tô Hiến Thành tâu :

- (...) *Thái hậu hỏi người hầu hạ giỏi thì thần xin cử Vũ Tán Đường. Còn Thái hậu hỏi người tài ba giúp nước (...) thần xin cử Trần Trung Tá.*

Theo QUỲNH CƯ – ĐỖ ĐỨC HÙNG

Trả lời:

- (Nếu) Thái hậu hỏi người hầu hạ giỏi thì thần xin cử Vũ Tán Đường. Còn Thái hậu hỏi người tài ba giúp nước (thì) thần xin cử Trần Trung Tá.

Tác giả lược bớt các quan hệ từ như vậy để câu văn gọn, tránh lặp. Tuy lược bớt nhưng người đọc vẫn hiểu được nghĩa đúng của câu.

Câu 3 (tr. 23 sgk Tiếng Việt 5 tập 2): Tìm quan hệ từ thích hợp với mỗi chỗ trống :

- a) Tấm chăm chỉ, hiền lành ... Cám thì lười biếng, độc ác.

Soạn bài Luyện từ và câu - Nói các vế câu ghép bằng quan hệ từ

b) Ông đã nhiều lần can gián ... vua không nghe.

c) Mình đến nhà bạn ... bạn đến nhà mình?

Trả lời:

Các câu sau khi điền hoàn chỉnh được viết lại như sau:

a) Tấm chăm chỉ, hiền lành **còn** Cám thì lười biếng, độc ác.

b) Ông đã nhiều lần can gián **nhưng** vua không nghe.

c) Mình đến nhà bạn **thì** bạn đến nhà mình ?